

S-III/6/2224B/21

षष्ठसत्रार्द्धम्

षष्ठपत्रम्

साहित्यम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः 80

(15×2=30)

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः।

1. हर्षचरितं गद्यकाव्यस्य कतमा विधा वर्तते?

अथवा

बाणभट्टस्य ग्रन्थानां नामानि लिखत।

2. के नाममात्रेण भुवः पतयो भवन्ति?

अथवा

महिष्याः स्वप्नभङ्गे अश्वशालास्थः पुरुषः किं छन्दः पपाठ?

3. रत्नसञ्चय इव रत्नाकरात्-अत्र कोऽलङ्कारः?

अथवा

ग्रहगण इवोदयस्थानात् को निर्जगाम?

4. आर्यपुत्र! परित्रायस्व - इति वाक्येन यशोवती कम् उद्दिशति?

अथवा

हूणहरिणकेसरी कः आसीत्?

5. मातापितृसहस्राणि पुत्रदारशतानि च - इति को गायति?

अथवा

प्रभाकरवर्धनः अरिबाहुल्यं किम् अमन्यत?

6. हंसीव राजहंसस्य - अत्रोपमेयपदार्थः कः?

7. देवतानां मनांसि कीदृशानि भवन्ति?

8. भूषणरवेण व्याहरन्तीव परिजनम् - अत्र कोऽलङ्कारः?

9. पुण्डरीकेक्षणात् नाभिपद्म इव कस्मात् राजवंशः निर्जगाम?

10. किन्नरामा गणकः (ज्योतिषी) प्रभाकरवर्धनाय हर्षवर्धनस्य जन्मफलं न्यवेदयत्?

11. समवायेष्वनुगुणीभूय द्रव्यं कुर्वन्ति पार्थिवं क्षुद्राः - इति कस्योक्तिरस्ति ?
12. प्रभाकरवर्धनः निसर्गतः कस्य भक्तो बभूव ?
13. का तडिदिव वज्रं निपातयति ?
14. वासतेय्याः - इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
15. मेना किं प्रसूतवती ?

व. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(5×6=30)

16. तस्य च जन्मान्तरेऽपि सती पार्वतीव शङ्करस्य, लक्ष्मीरिव लोकगुरोः, स्फुरत्तरलतारका रोहिणीव कलावतः - इति गद्यांशं सप्रसङ्गं निरूपयत ।

अथवा

अरुण इव पुरः सरो रविं पवन इवातिजवो जलदागमम् ।

शुभमशुभमथापि वा नृणां कथयति पूर्वनिदर्शनोदयः ॥ -इति सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

17. पातयति महापुरुषान् सममेव बहूनादरेणैव ।

परिवर्तमान एकः कालः शैलानिवानन्तः ॥ -इति सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

अथवा

निधिस्तरुविकारेण सन्मणिः स्फुरता धाम्ना ।

शुभागमो निमित्तेन स्पष्टमाख्यायते लोके ॥ -इति सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

18. लक्ष्मीपुरः सरो रत्नसञ्चय इव रत्नाकरात्, गुरुबुधकविकलाभृत् तेजस्विनन्दनप्रायो ग्रहगण इवोदयस्थानात् -इति सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

19. सगर्भायाः यशोवत्याः चरित्रचित्रणं विधत्त ।

अथवा

राज्यवर्धनस्य चरित्रं यथाग्रन्थं विवेचयत ।

20. हर्षविषये गणकस्य भविष्यवाणीं वर्णयत ।

स. दीर्घोत्तरीयप्रश्नः समाधेयः ।

(1×20=20)

21. गद्यसाहित्ये बाणभट्टस्य अवदानं विचारयत ।

अथवा

हर्षचरितस्य चतुर्थ-पञ्चमोच्छ्वासयोः वृत्तान्तं लिखत ।